

T. C. Resmî Gazete

Tesis tarihi: 7 Teşrinievvel 1336

İdare ve yazı işleri için
Başvekâlet Müdevenat Müdürlüğüne
müracaat olunur.

21 NİSAN 1930

PAZARTESİ

SAYI: 1477

KANUN

**Türkiye Cümhuriyeti ile Amerika Müttehit Devletleri
arasında mün'akit ticaret ve seyrisefain muahede-
namesinin tasdikına mütedair kanun**

Kanun No. : 1584

Kabul tarihi: 12/4/1930

Madde 1 — Türkiye Cümhuriyeti ile Amerika Müttehit Devletleri arasında 1929 senesi teşrinievvel ayının birinci günü Ankarada akit ve imza edilen ticaret ve seyrisefain muahedenamesi kabul ve tasdik edilmiştir.

Madde 2 — Bu Kanun neşri tarihinden müteberdir.

Madde 3 — Bu Kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Türkiye Cümhuriyeti ile Amerika Müttehit Devletleri arasında ticaret ve seyrisefain muahedenamesi

Ticarî münasebetlerini muhafaza ve tevsî etmek ve müte-kabil ülkelerinde diğer tarafın ticaret ve seyrisefainine bahşedilecek muameleyi tayin eylemek arzusunda olan Türkiye Cümhuriyeti ve Amerika Müttehit Devletleri bir ticaret ve seyrisefain muahedenamesi aktine karar vermişler ve bu maksatla;

Türkiye Cümhuriyeti Reisi Hazretleri:

Diyarbakir Meb'usu, Sabık Vekil, Büyük Elçi Zekâi Beyfendi ile Hariciye Vekâleti Müsteşarı Orta Elçi Menemenli Numan Beyfendi,

Amerika Müttehit Devletleri Reisi Hazretleri:

Türkiyede Büyük Elçi ve Fevkalâde Murahhas Joseph C. Grew yu murahhas tayin eylemişlerdir.

Mezkûr murahhaslar salâhiyetnamelerini yekdiğerine tebliğ edip bunları usulüne muvafık bularak atideki maddeleri kararlaştırmışlardır:

Madde 1 — Munzam resimler ve tezyit emsali dahil olmak üzere ithal ve ihraç resimlerine ve ticarete ait diğer resim ve mükellefiyetlere müteallik hususlar ile transit, antrepoya konma ve gümrük muameleleri hususlarında; kezalik, seyyar ticaret memurları numunelerine yapılacak muamelede, Türkiye, Amerika Müttehit Devletlerine ve mutasarrıfı buldukları memleketlere ve müstemlekelerine ve Amerika Müttehit Devletleri Türkiyeye, kayıtsız ve şartsız, en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi bahşederler.

Binaberin, menşei veya imal mahallî Türkiye olan her hangi mevaddın Amerika Müttehit Devletlerine, mutasarrıfı buldukları memleketlere veya müstemlekelerine ithali veya oralarda sürümü, menşei veya imal mahallî herhangi diğer ecnebi memleket olan mümasil mevât üzerinden istifa edilen veya edilecek olan resimlerden daha ağırına veya başkasına tâbi tutulmayacaktır.

Aynile, menşei veya imal mahallî Amerika Müttehit Devletleri, mutasarrıfı buldukları memleketler veya müstemlekeleri olan herhangi mevaddın Türkiyeye ithali veya orada sürümü, menşei veya imal mahallî herhangi diğer ecnebi memlekete olan mümasil mevât üzerinden istifa edilen veya edilecek olan resimlerden daha ağırına veya başkasına tâbi tutulmayacaktır.

Kezalik Amerika Müttehit Devletlerinde, mutasarrıfı buldukları memleketlerde veya müstemlekelerinde yahut Türkiyede diğer tarafa veya bunun herhangi mutasarrıfı bulunduğu memleketlere veya müstemlekelerine gönderilecek olan herhangi mevaddın ihracı, mümasil mevaddın herhangi diğer

ecnebi memlekete ihracı üzerinden istifa olunan resimlerden daha ağına veya başkasına tâbi tutulmayacaktır.

Yüksek Âkit Taraflardan birinin herhangi diğer ecnebi memleketin tabii veya sınaî müstahsallarından lâalettayin bir maddeye bahsedebileceği herhangi bir menfaat, aynı zamanda ve mutlak tarzda, bu bapta talep vaki olmaksızın ve ivazsız olarak, diğer Yüksek Tarafın tabii veya sınaî müstahsallarından aynı maddeye tatbik olunacaktır.

Bu maddenin ahkâmı:

A) Türkiyenin, 1923 senesinde eski Osmanlı İmparatorluğundan ayrılmış olan memleketlere, gümrük tarifesi hususunda bahsettiği veya ileride edeceği hususî menfaat ve müsaadelere veya Türk gümrük hududunun her iki tarafında eni on beş kilometroyu tecavüz etmeyen bir sahada münhasıran hudut ticaretine bahsedeceği muameleye;

B) Gümrük tarifesi hususunda, Amerika Müttehit Devletlerinin Küba (Cuba) veya Amerika Müttehit Devletlerinin herhangi mutasarrıfı buldukları memleketler veya müstemlekeleri, yahut Panama Kanalı mntakası ticaretine bahsettikleri veya ileride edecekleri muameleye veya Amerika Müttehit Devletleri ile herhangi mutasarrıfı buldukları memleketler ve müstemlekeleri arasındaki yahut bu memleketler veya müstemlekelerin kendi aralarındaki veya bunlarla Panama Kanalı mntakası arasındaki ticarete bahşedilmiş veya ileride edilecek olan muameleye şamil olmuştur.

Madde 2 — İthalât ve ihracat üzerindeki memnuiyet veya tahditler hususunda, iki memlekette her biri, mezkûr memnuiyet ve tahditlere her müracaat edişinde, diğer memleketin ticaretine her hangi diğer ecnebi memleket ticaretine bahşedeceği muamele kadar müsait bir muamele bahşeyecektir.

İndelhace ithal ve ihraç ruhsatnameleri itası halinde gerek emtiaya, gerek bunların kıymetinin takdirine ve miktarlarına müteallik hususlarda aynı muamele tatbik olunacaktır.

Madde 3 — A) Türk gemileri Amerika Müttehit Devletlerinde, Amerika Müttehit Devletleri gemileri Türkiyede, aynı millî gemilere yapılan muameleden müstefit olacaklardır.

B) Üçüncü maddenin (A) fıkrasının hükmü aşağıdaki hususlara tatbik edilmez:

1 — Kabotaj, ki Yüksek Âkit Taraflardan her birinin ülkesinde mer'i veya mer'iyete girecek olan kanunlara tâbidir;

2 — Millî ticaret gemilerine bahşedilmiş veya edilebilecek olan her türlü prim veya nakti muavenet şeklindeki teşvikler;

3 — Yüksek Âkit Tarafların kara sularında sayt, memleketlerin birinde veya diğerinde millî sayt istihsalâtına bahşedilmiş veya edilebilecek olan hususî imtiyazlar;

4 — Limanlara, açık demirleme mahallerine ve sahillere müteallik bahri hizmetlerin ifası, kılavuzluk ve gemi çekme, dalgıçlık, bahri yardım ve tahlisiye, bu ameliyelerin müteakib karasularında ve Türkiye için Marmara denizinde icra edilmesi takdirinde.

C) Yukarıdaki tadadın haricinde kalabilmiş olan diğer istisnalar en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesine tâbi tutulacaktır.

Madde 4 — Bu muahedename hiç bir şey, Yüksek Âkit Taraflardan her birinin insan, hayvan veya nebat hayatını himayeye matuf sıhhi mahiyette memnuiyet veya takyitler vazetmek, yahut inzibata veya vergilere müteallik kanunları tatbik için nizamnameler mer'iyete koymak hakkını tahdit edecek tarzda tefsir edilmeyecektir.

Madde 5 — Bu muahedename tasdik edilecek ve tasdiknameler mümkün olduğu kadar az bir zaman zarfında Ankara-da teati olunacaktır. Muahedename tasdiknamelerin teatisi anından itibaren mer'iyete girecek ve üç sene müddetle mer'iyette kalacak ve bu müddet geçtikten sonra ise, Yüksek Âkit Taraflardan biri muahedenameyi feshetmek niyetinde olduğunu diğer tarafa tebliğ ettiği tarihten itibaren bir sene münkazi oluncaya kadar mer'i olacaktır. Şu kayıt ile ki bu muahedename-nin 3 üncü maddesinin (a) fıkrasında münderic ve millî muameleye müteallik taahhütler Âkit Taraflardan her biri canibinden tasdiknamelerin teatisinden itibaren bir senenin inkizasından doksan gün evvel tahriren haber verilmek şartıyla fesholunabilecek ve Yüksek Âkit Taraflardan biri canibinden mezkûr millî muamele taahhütleriyle telifi kabil olmayan bir kanun mer'iyete konduğu tarihten başlamak üzere altmış gün hitamında hükümden sakıt olacaktır.

Yukarıdaki maddelerde vazolunan ahkâmı tasdik etmek üzere, Âkit Taraflar murahhasları bu muahedenameyi imza etmişler ve mühürlemişlerdir.

Ankarada 1 teşrinievvel 1929 da, türkçe ve ingilizce, iki nüsha olarak tanzim edilmiştir; her ikisi aynı kıymeti haiz ve ihticaca salihdir.

İ L Â N

Nafia Vekâletinden:

Yalova Deltası üzerinden akan Samanlı, Yalova, Balaban, Yorthan, Karakilise derelerinin mansaplarında tevlit ettikleri bataklıkların ıslahı ve derelerin deniz sathında kalan aksamının ve deniz dahilinin trağ makinasiyle taranması, deniz fevkindeki dere yataklarının su altında ve kuru yerde amele kuvvetleriyle hafir ve tathiri, şivlerinin ıslahı, su üstünde ve su altındaki ağaçların kat'ı ve köklerinin çıkarılması ameliyatı 24 nisan 930

perşembe günü pazarlık suretile ihale edilmek üzere münaka-saya çıkarılmıştır. (Ameliyatın bedeli mühammeni 197242 ve teminat miktardır 14794 liradır.

Münakasaya iştirak arzusunda bulunanların projeyi görmek ve şeraiti anlamak üzere şimdiden Vekâlet Sular Umum Müdürlüğüne ve münakasaya iştirak için de 24 nisan 930 tarihine müsadif perşembe günü saat on beşte Vekâlet Müsteşarlığında müteşekkil münakasa komisyonuna müracaatları ilân olunur.

Başvekâlet Müdevvenat Matbaası

İÇİNDEKİLER**Kanun****Sayfa**

1584 Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Müttehit Devletleri Arasında Mün'akit Ticaret ve Seyrisefain Muahedenamesinin Tasdikına Mütedair Kanun

1

İlanlar

2